

Het open Huis

Protestantse Kerk

**Kerkblad van de Protestantse
Gemeente te Muiden
42e jaargang nr. 5, 25 mei 2018**

EEN LIEDJE VAN HET WATER

Ik lag de lieve lange dag
tussen het bloeiend fluitekruid;
er zweefde een liedje voor mij uit,
nu hoort naar wat ik zingen mag:

Wie nooit de lieve lange dag
bij 't spiegelklare water lag,
zijn uur is kort, zijn vreugd heeft uit, -
want nimmer zag hij wat ik zag
tussen het bloeiend fluitekruid.

Wie naar het klare water gaat
hem zullen de ogen open gaan,
want zeker zal hij hier verstaan,
geknield tussen wat groeit en leeft,
hoe God het schoonste zingen geeft
bij water, bloeiend kruid en riet
om niet!

Ida Gerhardt
Het Veerhuis, 1945

Jacomien van den Hoven

Kerkdiensten in de Grote Kerk

Zondag 10.00 uur Kleur: groen	27 mei, ds. H. Honderd, uit Bussum Collecte: 1. Naarderheem 2. Kerk
Zondag 10.00 uur Kleur: Wit	3 juni, ds. G.J. Hoogterp Collecte: 1. Diaconie, eigen werk 2. Onderhoud gebouwen
Zondag 10.00 uur Kleur: groen	10 juni, ds. L. Rasser, uit Amsterdam Collecte: 1. Werelddiaconaat 2. Kerk
Zondag 10.00 uur Kleur: groen	17 juni, ds. R. Visser, uit Amsterdam Collecte: 1. Hogeweyk 2. Onderhoud gebouwen
Zondag 10.00 uur Kleur: groen	24 juni, ds. G.J. Hoogterp Collecte: 1. Diaconie 2. Kerk

Autodienst

Als u gebruik wilt maken van de autodienst, dan kunt u bellen naar:

27 mei: Dhr. Dick Mansvelder	Tel. 264766
3 juni: Dhr. Arie Eggebeen	Tel. 263427
10 juni: Dhr. Ab de Boer	Tel. 263638
17 juni: Dhr. Frans Zevering	Tel. 264318
24 juni: Dhr. Joop Bleeker	Tel. 263243

Bloemendienst:

27 mei: Fam. Brouwer
3 juni: Fam. Keus
10 juni: Fam. Mansvelder
17 juni: Mevr. J. Meiders
24 juni: Mevr. B. Beusekamp

Terugblik

Op Bevrijdingsdag 5 mei werd de tentoonstelling Wereldmensen van het kunstcollectief Muiden en Muiderberg feestelijk geopend in onze kerk. Na de plechtige herdenkingsdienst van 4 mei wapperde de vlag nu vol in top op de kerktoren. De symboliek van het thema Wereldmensen past prima bij deze dagen. Niet alleen het thema vrijheid, ook het Pinksterfeest is immers bij uitstek een feest waarbij de Geest op allerlei manieren allerlei mensen inspireert tot verbinding met elkaar en met de bron die ons leven draagt.

De onderlinge verbinding met onze buurgemeenten Muiderberg en Weesp kwam op Hemelvaartsdag weer mooi tot uiting. Samen op de fiets naar de boerderij Slothoeve in de Noordpolder. Hier werden we gastvrij onthaald door de familie Nell inclusief een boeiend verhaal over agrarisch natuurbeheer en koffie met krentenbollen. Daarna fietsten we door naar de Kerk aan Zee voor de gezamenlijke dienst.

De tijd na Pinksteren doet ons stil staan bij het werk van Geest. Die waait op vele manieren en spreekt in vele talen.

Als gemeente oefenen wij ons permanent om met elkaar in gesprek te zijn. In onderling omzien naar elkaar. Door onze kerk open te stellen, deze weken zelfs op zaterdag en zondag en daar met gasten in gesprek te gaan over het gebouw en de tentoonstelling Wereldmensen. In de verschillende gespreksgroepen. De gespreksgroepen liggen deze zomermaanden even stil. De Open Deur-groep komt de eerste woensdagmorgen van juni nog een keer bij elkaar voor de zomer. Het thema is dan het bijzondere Bijbelse symboolbegrip 'Water'. Ondertussen is het deze weken Ramadan. Zodat we stilstaan met de betekenis van de Islam on onze samenleving.

Vrede en Vriendschap

Verleden jaar hebben we een bijzondere interreligieuze gespreksavond gehad in onze kerk met een lama, pater en dominee. Dit krijgt in samenwerking met onze burens de parochie van Levend Water en de Jozefschool een vervolg. Op donderdag avond 22 juni is er een gespreksavond met vertegenwoordigers van verschillende religies over het thema Vrede en Vriendschap.

Inleiders vanuit eigen traditie een korte inleiding geven over de betekenis van vriendschap en vrede voor hun leven. Wat betekent dat voor ons samen-leven vandaag anno hier en nu? Hoe kunnen wij met het gedachtengoed van ieder een positieve bijdrage leveren aan een meer vriendelijke en meer vreedzame samenleving? Wat is nodig?

Na de inleidingen volgt een interactief groepsgesprek, met ruimte voor ieders inbreng en betrokkenheid.

Met een wens van Vrede en Vriendschap groet ik u allen hartelijk,

Ds. Gerben Hoogterp

Diaconie

Naarderheem collecte 27 mei

Vivium Zorggroep heeft 16 verpleeghuizen onder haar beheer. Ze geven zorg voor kortdurende opnames of Permanente verzorging.

Bij een opname in het ziekenhuis Tergooi in Blaricum, kan men overgeplaatst worden naar het Transitorium, dit is een onderdeel van Naarderheem.

Voor revalidatie en andere problemen is men hier op het goede adres. Fysiotherapeuten en verzorgende zijn er voor om te ondersteunen en te begeleiden, met als doel een herstel te bespoedigen en weer een terug keer naar eigen omgeving. De laatste jaren is er veel veranderd en ook Naarderheem heeft zich ingezet. Het restaurant is gezellig en je kan er lekker eten. De tuin is een rustplek en wandel gebied, waar je op het terras iets kan drinken. Zelf wil ik er niet verblijven, allen als het noodzakelijk wordt.

Maar we gaan wel voor deze zorggroep collecteren, dit is een jaarlijkse collecte.

Werelddiaconaat collecte 10 juni

Bijhouden biedt jongeren toekomst

In Guatemala heeft de bevolking te kampen met veel geweld en corruptie. De sociale en economische ongelijkheid is groot. Vooral jongeren die tot de Maya-bevolking behoren, hebben nauwelijks toegang tot onderwijs en weinig kans op werk. Vredescentrum Barbara-Ford, partner van Kerk in Actie, biedt jongeren een vakopleiding bv, een imkeropleiding of een opleiding textiel bedrukken. Vervolgens is er steun bij het opzetten van een eigen onderneming en leren jongeren op te komen voor hun rechten. Daardoor kunnen in hun levensonderhoud voorzien en levensomstandigheden structureel verbeteren. Ze krijgen weer hoop op een betere toekomst.

Hogeweyk, collecte 17 juni

Welkom in de Hogeweyk, hier kunt u prettig en uw eigen leven blijven leiden, met de beste zorg. Geen traditioneel verpleeghuis, maar een thuis voor mensen met dementie, waar u uw eigen keuzes kunt maken. De Hogeweyk is een echte wijk met straten, pleinen, steegjes en een park. U woont in één van de 23 woningen, samen met 6-7 huisgenoten, waarmee u dezelfde leefstijl deelt. Elke woning heeft een vast team van

verzorgers. In de woning wordt een volledig zelfstandig huishouding gevoerd die niets weg heeft van een leven in een traditioneel verpleeghuis. Bij een normaal leven horen ook dagelijkse bezigheden, zoals zien en ruiken dat er eten wordt gekookt, de was vouwen of naar buiten gaan en boodschappen doen. Daar waar mogelijk is helpt u mee. U heeft de vrijheid om uw eigen keuzes te blijven maken, in een herkenbare omgeving, waarbij welzijn voorop staat.

Dat dit werkt, zien we iedere dag weer om ons heen in het contact met de bewoners.

Het is dan niet vreemd dat er van over de hele wereld veel belangstelling is voor deze unieke woonwijk voor mensen met dementie.

Dit verhaal is overgenomen van de website.

Alle collecten en ook de Diaconale voor eigen werk, willen we van harte bij u aanbevelen.

Namens de Diaconie, Jitty Meinders-Rodenburg

Agenda

Woensdag 6 juni, 10.00 uur gespreksgroep Open Deur, Rehoboth

Woensdag 13 juni 18.00 uur Andermaal: Rehoboth

Donderdag 21 juni 20.00 uur: Interreligieus gesprek Vrede en Vriendschap, R.K. kerk Muiden

*****

Solidariteitskas 2018

In de Bijbel (Nieuwe Bijbelvertaling) is het woord solidariteit slechts één keer te vinden. Die ene zin is echter zeer krachtig en veelzeggend. *“En houd de liefdadigheid en onderlinge solidariteit in ere, want dat zijn offers waarin God behagen scheidt.”* (Hebreeën 13:16)

Door uw bijdrage - een offer - aan de Solidariteitskas houdt u de onderlinge solidariteit tussen gemeenten in ere. Zo ondersteunen gemeenten elkaar om levendig en krachtig midden in de wereld te staan. Sommige gemeenten lopen

tegen grenzen aan. Aan ideeën ontbreekt het niet, maar wel aan menskracht, ruimte of geld. Voor hen is er de Solidariteitskas.

Zo heeft de Commissie Steunverlening die verantwoordelijk is voor de Solidariteitskas de Gereformeerde Kerk Nijeveen een subsidie toegezegd, omdat zij met het oog op de toekomst wil werken aan de vitaliteit van de gemeente. De gemeente kan door het toezeggen van de subsidie professionele menskracht inschakelen. Het wordt dus mogelijk om samen met een begeleider aan de vitaliteit van de gemeente te werken, zonder dat financiën een belemmering zijn om het proces te starten. Het resultaat van het veranderproces in Nijeveen is dat de gemeente een goed perspectief gevonden heeft in de missie en inzet voor het gemeente-zijn, en zich een toekomstbestendige structuur voor de organisatie van het kerkenwerk heeft aangemeten.

Daarnaast is de Solidariteitskas er ook voor gemeenten die vernieuwende ideeën hebben. Die kansen zien om nieuwe wegen in te slaan. Zo is bijvoorbeeld tienduizend euro toegezegd voor het realiseren van een Tiny Church in Almere. Een klein kerkgebouw dat de huidige pioniersplek (een srw-wagen) moet ontlasten, omdat die zo populair is dat die de aandacht nauwelijks aankan. Door het oprichten van de Tiny Church komen nog meer mensen in aanraking met het geloof. Die tienduizend euro van de Solidariteitskas - mede door u opgebracht - maakt dit mogelijk.
Dank daarvoor!

Bijdragen

Als gemeente vragen wij een bijdrage van €10. Voor elk belijdend lid wordt €5 afgedragen aan de Solidariteitskas. Het bedrag dat overblijft is bestemd voor onze eigen gemeente. Mogen wij rekenen op uw solidariteit en uw bijdrage? Zo helpt ook u mee aan de opbouw en het voortbestaan van de gemeenten en het bovenplaatselijk werk binnen de Protestantse Kerk. Wilt u meer weten over de Solidariteitskas? Neem dan contact op met de kerkenraad, of kijk op de website www.pkn.nl/solidariteitskas.

(bovenstaande tekst is ontleend aan een schrijven van de PKN, Utrecht)

U kunt bijdragen door gebruik te maken van de acceptgiro die bij u bezorgd is of binnenkort bij u bezorgd zal worden. Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage.

Coen Keus

Ionaviering – zondag 3 juni

Op zondag 3 juni a.s. wordt er weer een Ionaviering georganiseerd in de Bethlehemkerk. Iedereen is van harte welkom! Uiteraard ook leden uit andere wijkgemeenten in en rond Hilversum.

Thema is dit keer: de heelheid van de schepping (en onze verantwoordelijkheid daarvoor).

Net als bij de 1^e Ionaviering op 15 april j.l. is de kerk om 16.00 uur open. We beginnen met een sing'in waarbij we alvast wat liederen gaan oefenen o.l.v. Marlene Erdmann en m.m.v. Dianne Heijstee, piano.

Vanaf ca. 16.30 uur is er koffie en thee en gelegenheid informeel met elkaar kennis te maken.

De viering – om 17.00 uur - is voorbereid door de groep Bethlehemwijkers die vorig jaar een week lang op Iona is geweest.

Aansluitend vanaf 18.00 uur is er een eenvoudige (vegetarische) maaltijd. Het is in verband hiermee wel fijn als u zich een aanmeldt. Als u iets te eten wilt meebrengen dan horen wij dat graag. Namens de voorbereidingsgroep: Gerard Ekelmans en Herma Bosma

g.j.ekelmans@gmail.com of hermabosma@hetnet.nl

Activiteitencommissie

In het vorige kerkblad schreef ik dat we zachtjes aan richting het zomerseizoen gaan. Dat lijkt een beetje alsof onze 'activiteiten' aan het afnemen zijn. Niets is echter minder waar, want er gaat zich in de komende maanden nog het nodige afspelen in de kerk – soms voor iedereen toegankelijk, soms voor besloten gezelschappen. En graag vertel ik u daarover.

Lenteconcert door het koor “Five Seasons” uit Wiesbaden op zaterdag 2 juni 2018 om 20.00 uur

Op uitnodiging van de Stichting Samen Doen geeft “Five Seasons”, een bijna 60 leden tellend koor uit Duitsland, een lenteconcert in onze kerk tijdens hun jubileumbezoek aan Nederland. Jazz, pop, rock en gospel... het koor heeft een veelzijdig repertoire en u kunt dan ook genieten van een swingende avond met songs van de seventies tot nu! Een entreekaart kost € 5,- p.p. en daarbij zijn 2 consumpties inbegrepen. De kerkdeuren staan deze avond dan ook al vanaf 19.15 uur open voor het publiek, zodat u de avond naar wens kunt starten met een kopje koffie of thee.

De opbrengst komt ten goede aan de Stichting Samen Doen. Kaarten bestellen kan per mail lenteconcert2018@hotmail.com of bellen naar Tineke van der Vorst via 06-22418578. Als het concert nog niet uitverkocht is, kan op de avond zelf aan de deur nog een entreekaart worden verkregen.

U bent van harte uitgenodigd!

Expositie ‘Wereldmensen’ tot en met 1 juli 2018

De expositie ‘Wereldmensen’ met 18 werken van de leden van het Kunstcollectief Muiden-Muiderberg is nog tot en met 1 juli te bezichtigen. Voor de dagen en tijden waarop dit mogelijk is verwijs ik u korthedshalve naar eerdere kerkbladen en de informatie op de website van de Grote Kerk.

Hiphop-workshop voor het Vechtstede College op woensdag 4 juli 2018

Het Vechtstede College in Weesp bestaat 20 jaar en op 4 juli wordt dit met alle leerlingen in Muiden gevierd, waarbij zij kunnen deelnemen aan een 50-tal activiteiten. In onze kerk verzamelt deze dag tweemaal een groep van 96 leerlingen om een workshop te volgen: Hiphop Nonstop! De leerlingen worden verdeeld in twee teams en uitgedaagd om hun team zo goed mogelijk te representeren in de elementen van hiphop (dans, rap, beat-box en DJ). Een daarin gespecialiseerde organisatie leidt de workshop en begeleidt de leerlingen in het oefenen voor hun “strijd” tegen elkaar. Team Bronx en team Brooklyn nemen het tegen elkaar op en mogen laten zien we de beste is. School, leerlingen, organisatie en wij zijn enthousiast over deze dag. Wat is het leuk om – weliswaar op een geheel andere wijze – zóveel jeugd in de kerk te krijgen!

Helaas moet ik u melden dat meedoen en/of komen kijken niet tot de mogelijkheden behoort. De kerk is deze dag alleen toegankelijk voor het Vechtstede College.

Zomerexpositie Kerststallen (Lustrum-editie) van 14 juli t/m 22 september 2018

Voor de vijfde keer zal de heer Bert Hilhorst een deel van zijn zeer uitgebreide verzameling kerststallen aan ons laten zien. Dit jaar zullen er vooral ook exemplaren met zeer grote afmetingen tentoongesteld worden.

Omdat het deze zomer voorlopig de laatste keer zal zijn dat er een kerststallenexpositie plaatsvindt, heeft Bert Hilhorst hierover zelf een stuk geschreven, dat ik u wil laten lezen. Ik voeg het aan het slot van mijn verhaal over de activiteiten toe en verwijs u er graag naar!

De kerststallen zijn te bezichtigen tijdens de gebruikelijke openstelling van de kerk, op zaterdagen van 12.00-16.00 uur en natuurlijk hopen wij dat er ook deze laatste keer weer veel belangstelling voor zal zijn

Opening kerststallen-expositie op zondag 15 juli 2018

Op zondagochtend 15 juli, aansluitend aan de kerkdienst (naar verwachting rond 11.15 uur) zal Bert Hilhorst de expositie openen en uitleg geven over de kerststallen die deze keer een plaats in onze kerk hebben gekregen. Iedereen is daarbij van harte welkom; óók als u de kerkdienst die ochtend niet hebt kunnen bijwonen.

Concert door de strijkorkesten van de Muziek- en Dansschool Amstelveen op zaterdag 7 juli 2018

Het Tweede Strijkorkest, Derde Strijkorkest en Camerata van Muziek- en Dansschool Amstelveen geven hun Zomerconcert, als afsluiting van het seizoen, in onze kerk. Zo'n 75 musici nemen hieraan deel en het bijbehorende, uitgenodigde publiek

zal de zitplaatsen in de kerk naar verwachting geheel gaan vullen. Helaas voor de liefhebbers van deze muziekvorm moet ik u dan ook melden dat het een besloten concert betreft; het is alleen voor genodigden, u kunt geen kaarten bestellen of als luisteraar in de kerk plaatsnemen. Toch wil ik ook dit concert in onze kerk aan u melden, zodat iedereen op de hoogte is van wat zich afspeelt in de kerk.

Een lang verhaal dit keer, maar daaruit blijkt eens te meer dat we 'bruisend' de zomer tegemoet gaan. Hopelijk komt u naar het Lenteconcert op 2 juni en stapt u ook eens over de drempel van de kerk om de exposities te bezoeken.

U bent hartelijk welkom!

Namens de Activiteitencommissie,
Anja van Capelle

De brief van Bert Hilhorst:

Vijf jaar Kerststallen zomerexpositie

In de zomer van 2013 werd mij door de heer Jaap Gerritsen gevraagd om ook eens te komen exposeren in de Grote Kerk van Muiden. Natuurlijk is de mooiste periode van het jaar om kerststallen te exposeren de decembermaand. Al gauw werd duidelijk dat dit voor de Activiteitencommissie tot een dilemma leidde. Het was Jonnie van Meurs die mij belde met de vraag of ik misschien in de zomermaanden mijn kerststallen wilde tentoonstellen.

Iets waar ik zelf niet direct bij stilstond. Maar als verzamelaar wil je graag dat zoveel mogelijk mensen van jouw collectie kunnen genieten en waarom zou dat dan ook niet in de zomermaanden kunnen zijn? In Australië valt de kerst toch ook in de zomer. Dus die belemmering was snel geslecht. In juni van 2014 heb ik een kijkje genomen in de kerk om mij een beeld te kunnen vormen hoe ik een en ander zou kunnen inrichten. En in juli was het zover. 34 Kerstgroepen stonden in het koorgedeelte op tafels en de koorbanken opgesteld. De reacties waren zeer positief. Vanaf dat jaar kwamen ook mensen uit Muiden en omgeving naar de Martelaren van Gorkumkerk in Amsterdam voor de inmiddels bekende, jaarlijkse kerstallenexpositie. Daar kreeg ik stilletjes opmerkingen van "goh, die is mooi voor van de zomer". Door die aanwijzingen heb ik mij telkens laten leiden in de keuze welke groepen ik het jaar daarop in de zomer naar

Muiden zou meenemen. Inmiddels zijn wij bij editie 5 van de kerststallen zomerexpositie aangekomen. En wat zal dit jaar het thema zijn? Blokgroepen, miniaturen, houten en Franse groepen hebben de afgelopen vier jaar de expositie vorm gegeven.

Omdat deze vijfde jaargang voorlopig de laatste is lijkt het mij leuk om een aantal grote kerstgroepen te laten zien.

Groepen van 70 cm groot of meer. Nee, u hoeft niet bang te zijn dat de expositie maar weinig groepen laat zien. Maar naast hele grote groepen kunt u natuurlijk ook hele kleintjes bewonderen. Ook zal dit jaar het beeld van Maria, Jozef en het kind nog eenmaal de nis aan de rechterkant van de kerk opsieren. Uit de vele reacties is gebleken dat dit een jaar lang een mooie verrijking in uw kerk is

geweest. De grote Kerk is niet alleen een mooi gebouw, maar het is van oorsprong een kerk waar vanouds de kerstgroep ook thuis hoorde. Dit heeft naast de gastvrijheid, geboden door de Activiteitencommissie, ons er steeds weer toe gebracht om vijf jaar lang de zomerexpositie vorm te mogen geven. Telkens weer voelde dit als thuiskomen. Helaas is deze vijfde editie voorlopig de laatste in uw kerk, maar de komende jaren zal de expositie in de Amsterdamse Martelaren wel doorgaan. Ik zal u daarvan op de hoogte houden. Ten slotte wil ik de Activiteitencommissie bedanken voor de voortreffelijke gastvrijheid, maar vooral omdat zij de kerststallen zomerexpositie hebben geïntroduceerd.

Ik wens u dan ook dit keer veel kijkplezier en wellicht zie ik u op 15 juli wanneer de vijfde editie 'officieel' van start gaat.

Bert Hilhorst.

Protestantse Gemeente te Muiden

Grote of Sint Nicolaaskerk Kerkstraat 3 – 1398 AJ Muiden

Vergadergebouw Rehoboth Kloosterstraat 6

Predikant Ds. G.J. Hoogterp
De Pauw 1, 1398 CT, tel. 769042
e-mail: ghoogterp@grotekerkmuiden.nl

Kerkenraad:
Voorzitter Mevr. E.W. Janssen-Stam
Burg.de Raadtsingel 8, 1398BE, tel. 261912
e-mail: voorzitter@grotekerkmuiden.nl

Secretaris Mevr. J.J.M. van den Hoven-Scholten
Het Karveel 11, 1398BV, tel. 261800
e-mail: secr@grotekerkmuiden.nl

Postadres kerkenraad Kloosterstraat 6, 1398 AM, Muiden

Diaconie Voorzitter: mevr. J.H. Meinders-Rodenburg
De Lange Gangh 13, 1398CV, tel. 261790
e-mail: diaconie@grotekerkmuiden.nl

College van Kerkrentmeesters Voorzitter: H. ter Beek
Het Hert 10, 1398EJ, tel. 263411
e-mail: cvk@grotekerkmuiden.nl

Penningmeester: R. van Meurs
De Pauw 5, 1398 CT, tel. 0858780434
e-mail: penningmeester@grotekerkmuiden.nl

Website www.grotekerkmuiden.nl

Activiteitencommissie Secretariaat: mevr. A. van Capelle-Goor
Amersfoortsestraatweg 69-B14, 1403 AP Bussum
e-mail: acgrotekerkmuiden@gmail.com
Voor informatie over gebruik van de Grote Kerk:
tel.0294 264298 (b.g.g.: 0294 263398 of 085 8780434)

Rekeningnummers Kerk

Diaconie **NL20RABO0343150484** t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
Zending **NL66INGB0000225618** t.n.v. Protestantse Gemeente te Muiden
Activiteitencommissie **NL14RABO0343150107** t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente te Muiden
Het Open Huis **NL38RABO0343154234** t.n.v. Zending Protestantse Gemeente te Muiden
NL73RABO0157098486 t.n.v. Activiteitencommissie Grote kerk te Muiden
NL61RABO0157017222 t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Kerkblad Ledenadministratie: Mevr. M. Eggebeen-de Haan
Vondelstraat 20, 1398XL, tel. 0294 263427,
e-mail: kerkbladoh@live.nl,
jaarabonnement **€ 12,50**
Postabonnement (incl. frankeerkosten) **€ 20,-**
Rekening **NL61RABO0157017222** t.n.v. Kerkblad Het Open Huis, Muiden

Inleveren kopij voor het volgende kerkblad bij:

M. Eggebeen, Vondelstraat 20, 1398XL, tel. 0294 263427
e-mail: kerkbladoh@live.nl,
uiterlijk op donderdag **21 juni 2018**

Het huishouden van Jan Steen als spiegel van onze tijd (1)

Na al die wanhoopskreten van Vincent van Gogh heeft u misschien behoefte aan een vrolijke noot. Wie kan ons daarbij beter helpen dan Jan Steen? Zijn schilderijen laten ons chaotische taferelen zien, waarop ondeugende kinderen, beschonken kerels, roddelende oude wijven en vrouwen van lichte zeden zich presenteren. Er wordt gegeten, gedronken, gelachen, gezongen, gedanst en geslapen. De scènes die hij schildert, geven blijk van een groot gevoel voor humor. Je kunt zien dat hij van mensen houdt. Uit zijn doeken spreekt een ontwapenende menselijkheid.

Maar horen schilderijen van Jan Steen thuis in een kerkblad? Heeft een Christelijke gemeente boodschap aan zijn voorstellingen? Het hangt er van af hoe je er naar kijkt. In de schilderkunst van de zeventiende eeuw spelen twee genres een belangrijke rol: het 'huis van deugd' en het 'huis van plezier'. Deze genres staan tegenover elkaar. Zij zijn elkaars tegenbeeld. Het 'huis van deugd' werd vooral geschilderd door Johannes Vermeer en Pieter de Hoogh. De interieurs die zij schilderen zijn kraakhelder, brandschoon. Ze zijn schoon in de dubbele betekenis van mooi en rein. Als zodanig symboliseren zij een wereld van deugdzaamheid. Het 'huis van plezier' is het tegenbeeld van het 'huis van deugd'. Jan Steen heeft dat tegenbeeld zo hilarisch in beeld gebracht dat het in de volksmond voortleeft. We spreken nog steeds van een 'huishouden van Jan Steen', wanneer we in afkeurende zin over een onverzorgd, slordig, haveloos huishouden spreken.

Over het leven van Jan Steen is weinig bekend. Hij werd in 1626 in Leiden geboren. Later gaat hij in de leer bij Jan van Goyen. Na het huwelijk met de dochter van zijn meester vestigt hij zich als bierbouwer in Delft. Afhankelijk van voor of tegenspoed op de kunstmarkt, wisselt Jan Steen levenslang het schilderen af met het brouwen en verkopen van bier. Deze professionele veelzijdigheid spreekt uit de talloze zelfportretten die hij op zijn schilderijen achterlaat. Als een kameleon gaat hij op in de taferelen die hij schildert. Nu eens slaat hij de gebeurtenissen gade als man van stand. Dan weer observeert hij als muzikant of herbergier de gebeurtenissen om hem heen. Dit vermogen tot participerende observatie stelt hem in staat de mensen te schilderen zoals zij zich onbespied gedragen. Spontaan, zonder voorbehoud, levensecht.

Daar komt nog iets bij. Jan Steens methode van participerende observatie gaat gepaard met een feilloos inzicht in menselijke verhoudingen. Met een scherp oog schildert hij de relaties tussen armen en rijken, ouders en kinderen, meesters en leerlingen, kroegbaas en klanten. Dat alles maakt zijn schilderijen tot unieke momentopnamen uit het leven van de zeventiende eeuw. Deze tijdopnamen zijn niet alleen vermakelijk. Zij fungeren ook als een spiegel voor onze tijd. Die confrontatie met onszelf is misschien wel het belangrijkste dat het werk van Jan Steen te bieden heeft. Uitgaande van een aantal actuele maatschappelijke vraagstukken nodig ik u uit de blik te richten op een aantal spiegelbeelden uit een vervlogen tijd.

B.P.